

Cveto Černigoj je 15. januarja 1982 zjutraj pod oknom Logarnice na Mežakliji (960 m) našel poginulega koconogega čuka. Ptica je bila precej shujšana, meni pa, da se je zaletela v okensko steklo. *Boris Kozinc, Hraše 1a, 64248 Lesce*

VODOMEC *Alcedo atthis*

COMMON KINGFISHER – on 28th July 1994 on the Radovna river in Triglav National Park

Potem ko sva teden prej z junakom Makaluja, alpinistom Marjanom Manfredo, pripravila teren za slikanje muzejskega vlaka na via-dukto Vintgar, sem se z družino v četrtek, 28. julija 1994, odpravil tja, da nalogo opravim. Okrog devete ure sem na stojišču kakih 50 metrov nad Radovno nameščal fotoaparatus na stojalo. Takrat je iz smeri slapa Šum nekaj metrov nad gladino priletel vodomec. Komaj sem utegnil zajeti sapo, da bi nanj opozoril ženo, že je izginil v osrednji del soteske.

Zapis o tem opazovanju je bil tudi moj zadnji za ornitološki atlas gnezdilk v TNP-ju za leto 1994. Koordinator Tomaž Jančar mi je kasneje povedal, da je za sedaj tudi edini o vodomcu. Od domačinov sem izvedel, da so ga pred leti večkrat opazovali tudi v Radovni pred Vintgarjem, v zadnjih letih pa ga niso več opazili.

Vodomec ima do dva zaroda v letu. Drugo leglo je julija, ko se mladiči prvega že klatijo naokrog. Koda 1 za kategorijo mojega opazovanja je kljub temu najbolj primerna.

Fotografija muzejskega vlaka se je odlično posrečila. *Boris Kozinc, Hraše 1a, 64248 Lesce*

SREDNJI DETEL *Dendrocopos medius*

MIDDLE SPOTTED WOODPECKER – on 4th July 1993 at Dravinjske gorice

Dne 4. 7. 1993 sem spet postal za eno izkušnjo bogatejši, tokrat s srednjim detlom.

Tega dne sem se potikal po gozdu pri zaselku Hrastje v Dravinjskih goricah. Mojo pozornost je pritegnilo nenavadno oglašanje, ki je nekako spominjalo na čuka. Oglašanje je bilo kričeče in monotono s presledki, tako neka-ko kot »ueee...ueee...ueees«. Ko sem poslušal to nenavadno oglašanje, sem pomislil na detle. Vedel sem, da veliki detel ne more biti. Šel sem po kasetofon in kaseto z oglašanjem srednjega in belohrbtega detla. Ko sem si zavrtel oba posnetka, sem ugotovil, da sem poslušal srednjega detla, zato sem se s kasetofonom vrnil nazaj na mesto, kjer sem detla slišal. Ptica se sicer ni več oglašala, vendar sem kljub te-

mu prižgal kasetofon. Po pet do deset minutnem predvajanju se je začel detel spet oglašati z razdalje približno štirideset do petdeset metrov. Nekaj minut kasneje se je pričel oglašati še en osebek srednjega detla. Poslušal sem ju še kakih petnajst minut, potem pa sta oba utihnila. Kasetofon, ki je bil ves ta čas prižgan, sem pustil še dvajset minut, a detlov kljub temu ni bilo več.

Pozneje sem zvedel, da imajo detli navado, da pri predvajanju njihovega lastnega oglašanja priletijo v bližino vira predvajanja in se prenehajo oglašati ter dogajanje le nemo opazujejo. Je bilo tako tudi v tem primeru?

Podatek je zanimiv predvsem zaradi habitata, v katerem sem poslušal srednjega detla, ki smo ga sicer vajeni iz vlažnih gozdov. Habitat na tem področju je bolj suh, v gozdu pa prevladujeta bukev in kostanj. Glede na podatek gnezditvev srednjega detla na tem območju seveda ni izključena. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljubljana*

RDEČEGRLA CIPA *Anthus cervinus*

RED-THROATED PIPIT – on 4th May 1995 at Medvedce Reservoir

Dne 4. 5. 1995 sva se z ženo Božo potepala ob zadrževalniku za visoke vode Medvedce, priložnostno tudi ribniku. Ob vzhodni strani nasipa je prelep močvirnat travnik, kjer rastejo šaši in različne trave, višina vegetacije je okrog pol metra. Nivo podtalnice je nekaj centimetrov pod površjem, tako da ponekod nastajajo mlake.

Opisati pestrost in številčnost ptic pevk na tem travniku je skoraj nemogoče, to morate doživeti. Na vsakih 10 metrov je pel samec bičje trstnice *Acrocephalus schoenobaenus*, vmes pa še kakšen cvrčalec *Locustella naevia*. Med hojo po travniku sem plašil cipe, tako drevesne *Anthus trivialis* kot male *Anthus pratensis*. Z bližnjega nasipa ob travniku so vzletali poljski škrijanci *Alauda arvensis* in rumene pastirice severne podvrste *Motacilla flava thunbergi*. Če še omenim prosnike *Saxicola torquata* in repaljščice *Saxicola rubetra*, ki so posedali po grmovju ob travniku, bo kar dovolj za ponazoritev vrveža.

Pogledoval sem za vsako cipo, ki je vzletela iz trave, v upanju, da ugotovim razliko med drevesno in malo. Dokler kakih 10 metrov pred seboj ne zagledam cipe z opečnato rdečimi prsmi. Zastajala je za kupi posušenega blata na kolovozu. Kakor hitro sem stopil proti njej, že je izginila v šopu trave ali za blatom. Čeprav

še nikoli prej nisem videl rdečegrle cipe *Ant-hus cervinus* v poletnem perju, ni bilo v meni niti trohice dvoma o pravilni determinaciji.

Naredil sem še nekaj posnetkov razritega blata, na katerih jo je celo videti.

Ko je moja vsiljivost preseгла njeno potr-pežljivost, me je v loku obletela in izginila v tra-vi. *Franc Janžekovič, Maistrova 10, 62000 Ma-ribor*

REPALJŠČICA *Saxicola rubetra*

WHINCHAT – pair from 29th April to 19th Ju-ne 1994 in Radovna valley in Triglav National Park

Pri popisovanju v TNP sva 29. 4. 1994 na polju malo pred Spodnjo Radovno opazila par-ček repaljščic *Saxicola rubetra*. Menila sva, da gre za prelet, kljub temu da je samček inten-zivno pel. Da verjetno ni bilo tako, sva se pre-pričala 19. 6. 1994, ko je bil parček še vedno na mestu prejšnjega opazovanja, pa tudi samček je spet veselo prepeval. *Primož Kmecl, Karin Rižner, Riharjeva 28, 61111 Ljubljana*

ČRNOGLAVI MUHAR *Ficedula hypoleuca*

PIED FLYCATCHER – 2 on 26th August 1993 in the Dravinja valley

Ko sem 26. 8. 1993 opazoval ptice v zasel-ku Hrastje pri Poljčanah, sem imel priložnost videti nekaj zares zanimivega. Opazoval sem namreč dva (2) osebkata črnoglavega muharja. Prvi je bil že pregoljen v jesensko perje sivo rjave barve, ki je značilno za ta čas oziroma za selitev, na kateri sta verjetno opazovana muhar-ja že bila. Drugi osebka pa je bil odrasel sa-mec, ki je bil še vedno v poletnem oziroma gnezditvenem perju črne barve. Tako tudi ni-sem imel nobenih težav z determinacijo, saj sta si v nasprotnem primeru črnoglavi in belovrati muhar v jesenskem perju izredno podobna in ju le s težavo ločimo.

Črnoglavega muharja sem do sedaj na omenjenem območju opazoval le v času pre-leta, ostaja pa tudi možnost gnezdenja, saj je po mojem občutku habitat za to vrsto, pred-vsem na obrobju Dravinjske doline, zelo pri-meren. *Al Vrezec, Pražakova 11, 61000 Ljub-ljana*

SKALNI PLEZAVČEK *Tichodroma muraria*

WALLCREEPER – two breeding localities over 2000 m discovered on 7th July 1992 in Tri-glav National Park

Dne 7. 7. 1993 sem tega nadvse zanimive-ga in čudovitega »metulja« naših gora srečal

na dveh lokalitetah, v kvadratu št. 25 OATNP: pri Vrbanovi špici, kjer je parček neutrudno no-sil hrano v ostenje na vznožju Rjavine, in na Ci-mru (2393 m). Moram reči, da je skalnega ple-zalčka tudi težko opazovati, ne samo zaradi nje-gove majhnosti, temveč zelo nizkega leta, po-navadi tik ob stenah. Običajno sem ga prej sli-šal kot pa videl. Sicer pa sem dobil vtis, da ni tako pogost v stenah dvatisočakov, kot bi gle-de na njihovo razgibanost pričakovali. *Franc Bračko, Gregorčičeva 27, 62000 Maribor*

SKALNI PLEZAVČEK *Tichodroma muraria*

WALLCREEPER – on 11th April 1995 at Rodi-ne (750 m) in the Karavanke mountains

Zvone Andrejčič je bil odločen, da moram v Reber nad Rodine v njegovo plezalno šolo, če hočem, da me v Radovni spusti v okrog 100 metrov visoko navpično in delno previsno ste-no, kjer gnezdi krokar.

V torek 11. 4. 1995 sva vadila v manjših pre-visih pod vrhom Rebri. Tako kot sem se jaz ču-dil Zvonetovi spretnosti v steni, sva se le malo kasneje oba načudila še večjemu mojstrstvu: le kakih 10 metrov nad nama je za hrano v špra-njah stikal skalni plezavček. Ko je po petih mi-nutah izginil za grebenom, sem svoj alpinistični krst doživel tudi jaz. *Boris Kozinc, Hraše 1a, 64248 Lesce*

ŠKRLATEC *Carpodacus erythrinus*

COMMON ROSEFINCH – singing male (2nd year) on 17th June 1990 at Mursko Središče, breeding pair from 26th May to 25th June 1993 at Benca near Lendava (singing also on 25th June 1994)

Ko smo trije obročkovalci 17. 6. 1990 pri Murskem Središču na hrvaški strani ob Muri obročkali breguljke *Riparia riparia*, je v nepo-sredni bližini gnezditvene kolonije v mladem vrbovju prepeval škrlatec. Ker ga je bilo mogo-če zlahka opaziti, smo videli, da samček ni rdeč, ampak neugledno olivno siv, kar je zna-čilno za mladostne osebkke. Prijetno smo bili tudi presenečeni nad njegovo zaupljivostjo, saj se ni kaj dosti menil za nas.

Ponovno sem škrlatca srečal 26. 5. 1993 v nizkem vrbovju murske mrtvice blizu vasi Be-nica pri Murski šumi. Karminasto rdeč samček je kar žarel in intenzivno pel na vrhu srednje velike vrbe. Samice ni bilo opaziti, čeprav sem se tam zadrževal dobri dve uri. Nekaj dni ka-sneje, 9. 6., je škrlatec prepeval na isti lokalite-ti. Po tem sem sklepal, da tukaj skrivnostni »vzhodnjak« zagotovo gnezdi. 25. 6. je bil vsa-